

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisvrgensis

Continens Fvndationes Et Erectiones Monasteriorvm, Et Ecclesiarum
Collegiatarum, &c. per Boiarium, ac loca quædam vicina

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Sententia Concilij Constantiensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13578

sensu & collaudatione filiorum & filiarum, nec non vniuersorum legitimorum eiusdem prædij cohæredum suorum, quoddam Cœnobium in proprio fundo suo, quod *Kayshaim* dicitur, construxerunt; Et ut puritas Regulæ sancti Benedicti, & Ordo Cistertiensis ibidem perpetuo conseruetur, firmauerunt. Deinde præfatum Cœnobium cum agris, siluis, campis, pratis, pascuis, viis & inuiis, cum omnibus denique appendiciis, seu appertinentiis suis, per manum cuiusdam nobilis & illustris viri *Hardtnidi de Graifensbach*, ad summum altare sanctæ matris *Augustensis* Ecclesiæ jure legitimo tradiderunt, ita planè, vt fratres eiusdem Cœnobij, Ecclesiæ eidem talentum ceræ annuatim persoluant, nullumq; Aduocatum, præter filium Virginis, habeant. Nec cuiquam Regum, Episcoporum, Principum, nec non eiusdem loci fundatorum, seu posterorum suorum, quicquam in præfato loco ordinare, immutare, constituere, destituere, vel substituere, nisi rogatu Fratrum, liceat, ut quietquietè, & sine omni perturbatione, laudibus diuinis inseruant: Præterea si quis de nostro Episcopatu ibi sepeliri, vel si qui ministerialium Ecclesiæ nostræ illis bona, vel prædia sua, pro expectatione futurorum, conferre voluerint, utrisque licere ratum duximus, & jure perpetuo firmamus. Sanè memoriam commendandum, quod eiusdem loci Fundatores, de silua, quæ vulgo *Haidvvang* dicitur, quantum postulat necessitas fratrum liberè, & sine omni posterorum contradictione, dederunt perpetuò possidendum. Et ut hæc omnia rata, atque inconuulta permaneant, hanc ipsis chartam scribi jussimus, quam sigilli nostri impressione muniuimus. Quæcunque ergò Ecclesiastica, secularisue persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentauerit, secundò, tertioue comonita, se à quolibet eorundem Fratrum iniusto grauamine, non correxerit, potestatis, honorisq; dignitate careat, reamque se diuino judicio existere procero cognoscat, & à sacratissimo corpore & sanguine Domini nostri Iesu Christi aliena fiat, nisi poenitendo resipiscat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus, sic pax Domini nostri Iesu Christi, quatenus & hic fructum bonæ actiōnis percipient, & apud districtum judicem præmia pacis æternæ inueniant. Amen, Amen, Amen. Acta sunt hæc anno Incarnationis Domini Millesimo centesimo trigesimo quinto, Indictione duodecima, vndecima Calend. Octob. in Ciuitate *Augusta*, præsente Clero comprouinciali codè tempore ad Capitulū congregato, præsidente Papa *Innocentio*, sub Imperatore *Lothario*, regnante, Christo feliciter, huius rei testes sunt hi, *Vdalscalk* Abbas sancti *Vdalrici*, *Goreboldt* Abbas de *Echenprunnen*, *Dieterich* Abbas de *Werde*, *Ulricus* Præpositus de *Vrsperch*, & alij multi. *Hilteprandus* Præpositus, *Conradus* Vicedominus, *Egelvwart* Decanus, *Conradus* Archipresbyter, *Hermannus Custos*, *Hermannus Scholasticus Canonici*, & alij multi, *Bertholdus* de *Bertholdeshaim*, *Hartnid* de *Graiffensbach*, *Ratole* de *Emichfeshaim*, *Ruprecht* de *Iringeshaim*, liberi & alij multi, *Witegon*, *Præfectus*, *Ebo Billunc*, *Amelio Wicman*, *Benico Karl*, *Regilo Harvard*, ministeriales & alij multi,

Sententia Concilij Constantiensis.

VIIa oblatione pro parte Domini *Ludvici Ducis Banarie*, Domini quondam *Stephani Bauarie* etiam *Ducis*, nati, de parendo nostris mandatis statim cum effectu, sine lite, & sententia super omnibus, in monitorio contra eum ad instantiam Abbatis & Conuentus Monasterij *Cæsariensis*, Diœcesis *Augustensis*, decreto, contentis, visisq; aliis actis cause dicti Monasterij, meritisque illius diligenter attentis, habitaque inde matura deliberatione cum peritis, ordinamus, & dicto Domino Duci *Ludvico* sub excommunicationis poena per eum

Metrop. Salisb. Tom. I. b.

T

totiens,

tociens, quoties contrariū fecerit, seu mandatis nostris infra scriptis, nō paruerit cum effectu, ipso facto incurrendæ, judicialiter præcipim⁹, & mandam⁹, ut seq.

Primò; quod ipse Dominus Dux *Ludovicus*, ipsiusq; Hæredes Abbatē, & Cōuentū dicti Monasterij, res, possessiones, bona, & jura eorū, & dicti Monasterij, hominumq; Rusticorū, seu Colonorū ipsius, pacifice & quiete, absq; villa molestia, quantū ad eos pertinet, & infuturū pertinebit, sicut requirūt sanctiones Ca nonice, possidere permittat, nullaq; indebita onera, seu grauamina in dicto monitorio per ipsos Abbatē, & Conuentū prætensa, & designata, eidē Monasterio, personis, rebus, & bonis, seu juribus prædictis, quacunq; occasione superioritatis secularis, perse, aliū, siue alios inferat, seu inferri faciat, aut quantū ad eos pertinet, & in futurū pertinebit, inferri permittant, omneq; arrestū, seu impedimentum in bonis, possessionibus, rebus, & juribus prædictis, per ipsū Ducē, seu alios auctoritates sua appositū, dictus Domin⁹ Dux statim realiter, & cū effectu amoveat, & amoueri faciat. Itē, quod in fauore, & augmentū diuini seruitij in dicto monasterio fieri consueti, & auctore Domino in posterū faciebat, nec nō pro omnib⁹ damnis, interesse, & expēsis per Abbatē, & Conuentū prædictos, ex causis in dicto monitorio designatis, præcēsis, & etiā pro omni alio jure, & interesse, quæ dicti Abbas, & Conuentus aduersus dictū Dominū Ducē, seu hæredes suos prætendere possunt, vsq; in præsentē diē, inclusis expēsis causæ huiusmodi corā nobis factis, dict⁹ Domin⁹ *Ludovicus* Dux det, & realiter cū effectu soluat, hic in hac ciuitate *Constantiensis*, Abbatī & Cōuentui prædictis septē millia florenorum de Rheno, videlicet duo millia infra quindecim dies à dato nostri præsentis mādati cōputandos, & residuum, videlicet. quinq; millia in festo nativitatis Domini proxime venturo, quibus solutis, sint partes prædictæ ab omni lite, & processu dictæ causæ totaliter liberatae, & omnib⁹ præmissis debitiss, quarelis, & altercationib⁹ finis totalis ipso facto imposit⁹. Ita quod ratione monitorij, seu causæ huiusmodi ordinamus, quod præmissa, per sacrum generale *Constantiensis* Concilium, & sub bulla eius, Sigilloq; Domini Regis Romanorum & dicti Domini Ducis roboretur, & confirmetur. In quorum omnium, & singulorum fidē, & testimonium præmissorum. Nos, Ioañes Patriarcha Antiochenus, Ioañes Episc. Lubecensis, & Robertus Apeltō Canonic⁹ Eboracensis, præsentes literas, siue præsens publicum instrumentum huiusmodi nostrā pronunciationē, seu sententiā in se continentis, siue continens, exinde fieri, & per Notarium publicum infra scriptum subscribi, & publicari mandauimus, nostrorumq; sigillorum ex commissione Domini Gundisalui Collegae nostri prædicti, nobis, ut præmittitur, facta, & propter absentia præfati Domini Casparis Abbatis Perusiensis, etiā Collegae nostri, fecimus appensione coniuniri. Lecta, lata, & in scripturis promulgata fuit hæc præsens pronunciationis, siue sententia, per nos Ioañem Patriarchā, Iudicē, & Comifariū antedictum, præfatorum Ioañis Episcopi Lubecensis, Casparis Abbatis Perusini, & Roberti Apeltō Collegarum nostrorum, omnium consensu vñanimi ad hoc exhibito, in ipsamq; sententiā seu pronunciationē consentientium. Constantiæ, prouincię Moguntinę, in Ecclesia majori, & in loco sessionis, per nos alias deputatis, nobis inibi hora vespérarum ad jura reddēdum in loco nostro solito, pro tribunali sedentibus, sub anno à Nativitate Domini, Millesimo, quadringentesimo, decimo septimo, Indictione decima, die Sabbati, vicesima quinta mensis Septembri, Apostolica sede vacante, præsentibus ibidem. Venerabilibus viris Magistro Conrado de Susaco in Theologia, Domino Petro

Helburg

Helburg decretorum, Doctoribus, Petro de Lamburga Licentiatu*m* in decretis, ne^cnnon Ulrico Wernheri, Canonico sancti Ioannis in Haug, extra muros Her^bipolentes, testibus ad præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Eego Gumbertus Fabri de Wildungen Clericus Moguntinensis Diœcesis, publicus Apostolica & Imperiali auctoritatibus Notarius, prædictorumq; Reuerendissimorum, ac Venerabilium patrum, & Dominorum, Dominorum Ioannis Patriarchæ Antiocheni, Ioannis Episcopi Lubecensis, Calparis Abbatis, Gundisalui, & Roberti Apelton, Commissariorum, & huiusmodi causa coram eis scriba, prædictis Commissioni, præsentationi, testium productioni, & examinationi, monitioni, submissioni, potestatis traditioni, & pronunciationi, omnibusque aliis, & singulis præmissis, dum sic, ut præmititur fierent, & agerentur, vñacum prænominatis testibus præsens fui, eaque sic fieri vidi, & audiui. Ideoque hoc præsens publicum Instrumentum huiusmodi pronunciacionem in se continens, per alium, me alias occupato, scriptum, de mandato ipsorum Dominorum iudicium, & Commissariorum exinde confeci, publicati, & in hanc publicam formam redigi, signoque, & nomine meis solitis, & consuetis, vñacum præfatorum Dominorum Ioannis Patriarchæ, Ioannis Episcopi Lubecensis, & Roberti Apelton, in absentia Domini Casparis, ex Commissione Domini Gundisalui Collegarum suorum, Sigillorum appensione consignavi, rogatus & requisitus, in fidem, & testimonium omnium, & singulorum præmissorum: Insuper recognosco, quod præfatus Dominus Robertus Apelton huiusmodi Instrumentum sui signeti, quo ipse ad sua secreta signanda vtitur, propter carentiam Sigilli proprij, vñacum præfatis Dominorum Ioannis Patriarchæ, Ioannis Episcopi Lubecensis, suorum Collegarum, Sigillorum appensione communiuit, & roborauit, in fidem præmissorum, licet in Instrumento superius descripto expressum sit, quod eius Sigillo communiri volebat.

Copia Instrumenti.

Beider Herzog Ludwig in Bayrn/Batters vnd Suns acceptation der Constanztischen Urthl.

In nomine Domini Amen. Anno à nativitate eiusdem Millesimo, quadragesimo, vicesimo tertio, Indictione prima, die vero veneris undecima, Mensis Junij, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris ac Domini, Domini Martini diuina prouidentia Papæ Quinti, anno sexto, hora tertiarum, vel quasi, coram Reuerendissimo in Christo Patre, & Domino, Domino Branda, miseratione diuina tituli S. Clementis, S. S. R. Ecclesia Presbytero Cardinali, (Placentio vulgariter nuncupato) Apostolicae sedis Legato, ad infra scripta sufficientem, potestatem, ut assenserit, habente, inque mei Notarii Publici, & testium infra scriptorum, ad hoc vocatorum specialiter, & rogatorum, presente Illustri Princepe, & excelsa Domino, Domino Luduvico Iuniori, Comite Palatino Rheni, Duce Bauarie, & Comite Grayffach principali, principaliter pro seipso, & suigenitoris, Illustris Principis, & excelsi Domini, Domini Ludouici senioris, Comitis Palatini Rheni, Ducis Bauarie, & Comitis Mortani, &c, etiam principalis, procuratoris nomine, prout de suo procurationis mandato mihi Notario infra scripto legitima exitit facta fides, ex vna, & Venerabili, ac religioso viro Domino Crafftone de Höchstetten, Monacho, & Bursario Monasterij Cesariensis, Ordinis Cisterciensis, Augsten, diœcesis, Venerabilium & Religiosorum virorum,

Metrop. Salub. Tom. II.

T 2

Domi-